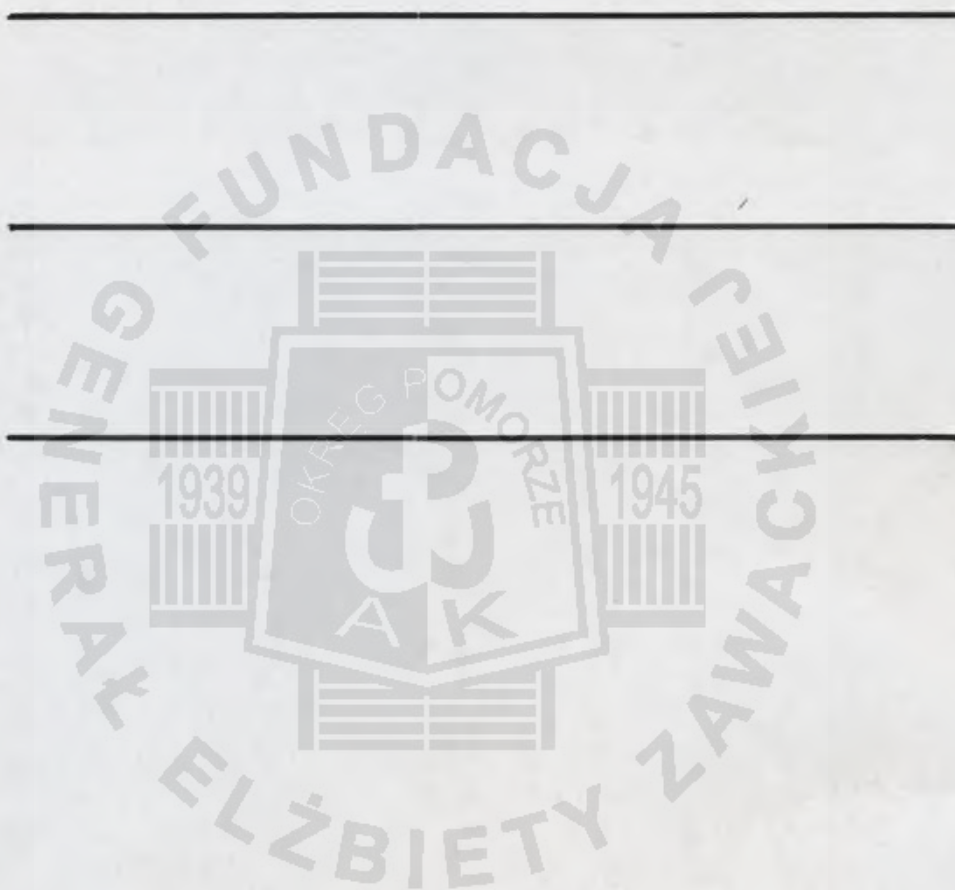

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Główna 11, 81-100 Toruń, tel. 52 22 186
E-mail: fundacja@wp.pl
NIP 956 16 25 127, REGON 140502736
KRS 0000041692
Nrr-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr Ak 929/1634

x 110 48

Pypkowski Henryk
Nieszawa

Włodawek
nr 025-AK
Pypkowski Henryk
ps. "Mieczysław"
M: 929/1634¹ Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Jyphowski Henryk
T: M-929/1634 Pona.
Wrocław^{stow} AR

I./1. Relacja k. 1 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 2 s. 1-2

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 2 s. 1-3

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1) Fundacja k. 1 s. 1

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 5

VI. Fotografie k. 10

M. Delaja - Pypkowski Henryk:

1. Delaja - Syciomys własny

zł. Pypkowskiego z 15.04.1991,

kscrikop. nrp. omg.

k. 1 s. 1-2

Życiorys

Henryk Gypłowski syn Leon
 Urodził się dnia 25 lutego 1917r. w Sierzawie
 i w Sierzawie w 1932r. ukończył 7 klas szkoły
 podstawowej. Nie mając warunków do dalszej nauki
 i braku pracy pozostałem przy wódcach.
 Drugiego listopada 1936r. powołany zostałem
 ochotniczo do wojska do 8-go Dywizjonu Żandar-
 merji w Toruniu. Po ukończeniu szkoły podoficerskiej
 w C.W. Żad. w Grudziądzu, dalszą służbę pełniłem
 w Bydgoszczy w plutonie tym pozostałem jako
 podoficer nadterminowy. W czasie wojny w 1939r. stałem
 bratem udrził jako dowódca posterunku przy
 ochronie sztabu 16 pułk. ułanów.

Trzeciego września w czasie przeprawy przez
 Wisłę w okolicach Świecia zostałem ranny i
 w szpitalu w Świeciu amputowano mi lewą dłoń.
 Tego samego dnia ewakuowano mnie do Chełmna
 a następnie do Torunia, Grudziądza, Włocławka
 i 8 września do Warszawy. W Warszawie przez
 cały czas obłożenia zmieniłem kilkakrotnie
 lokale gdyż z powodu bombardowań. Wzięty do
 niu gips, lub palaty.

Wracając do Poczdamu po Reorganizacji Warszawy
 wróciłem do Sierzawy. W czasie ulupacji przebywałem
 z wódcami w Sierzawie wiosną 1943r. zostałem
 zaprzysiężony do A.K.

Jako inwalida amputant. nie miałem obowiązku pracy
przeznaczono mi funkcję kurjera i z Łodzi wozem korespon-
dencji i press.

Po dyskusjach niegodziwości otrzymaniu pracy
w ówczesnym magistracie jako referent wojtkowski, w październi-
ku 1950 r. oskarżono mnie że nie mogę u władz pracować
gdzie byłem obrońcą kapitalistów i obramkiem a z powodu
siły w zondarmierji i stem urzędem Polski Ludowej,
tak było w technice w Warszawie. w Toruniu

W 1955 r. otrzymaniu pracy w G S Bierzan jako
magazynier, przeprowadzono 20 lat pracy w dużym stopniu
fizycznym - od demontażu starych domów i ich wycofaniem
baraku i torcie. Jako wrogą polski ludowej organizowany
byłem na kładym. kładem. Moja 6-cio osobowa rodzina
mieszkała w 30 m² bez wygod. i wygod. Niemniej przyznawali
mi mieszkanie w nowo budowanych iś blokach ale mieszkanie
destałoś kładem "zasłużeni" nawet z innego terenu.

W 1973 r. wstąpiłem do Z O Chid w Bierzanie
w 1974 r. zostałem wybrany prezesem. W 1977 r. jako inwalida
zostałem odznaczony Krzyżem Kawalerskim: - mam medal
za wojnę 1939 r. medal zwycięstwa i wolności i odznaczenie granatowe
już 46 lat mieszkam w tym samym mieszkaniu bez żadnych
wygod. i coraz gorzej jest mi radzić z wodą i ciepłem.

Bierzan w dn. 15. IV 1991 r.

Jonvch Dyplomal

1/2. Dokumenty - Pyrkowski
Henryk:

1. "Oświadczenie świadka" - Topolewskiego
Sygmunta - z 7.11.1990 dot. działalności
świadka H. Pyrkowskiego, kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. "Oświadczenie świadka" - Totodzieckiego
Władysława - z 22.04.1991 dot.
działalności H. Pyrkowskiego,
kserokop. oryg. k. 1 s. 2

Topolewski Zygmunt ps. rybak

al. Skwirczyńska 38/7
53-522 Wrocław

Wrocław, dnia 7 listopada 1990r

(Nazwisko, imię, pseudonim
i adres oświadczającego)

Oświadczenie świadka

Jako uczestnik (czeka) (Armii Krajowej, Szarych Szeregów, BCh lub innych organizacji afiliowanych przy AK od - do) NOW - AK od 04.1942r. do 01.1945r. zepięzionym w placówce Niezawa (akta personalne nr 11020 Łódź)

świadomy(a) odpowiedzialności karnej za prawdziwość podanych przeze mnie niżej faktów

oświadczam

Ob. Pypkowski Henryk syn (córka) Leona urodzony(a) dnia 25 lutego 1917 r. w Niezawie jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik (czeka) (wymienić organizację konspiracyjną oraz okoliczności w których świadek zetknął się z otrzymującym(a) oświadczenie i okres od - do) Armii Krajowej z którym pełnił służbę w placówce Niezawa od wiosny 1943r. do stycznia 1945r. Łącznie walczył również jako kapral Wojska Polskiego, który w wyniku obronnej w 1939r. został ranny w ramię pod Chetwinem i w szpitalu polowym doznał amputacji lewej dłoni.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim Mieczysław i pełnił(a) funkcję - brał(a) udział (opisać przebieg służby i działalności w czasie walki z okupantem, pełnioną funkcję, stopień wojskowy w jakim był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach itp., w czasie od - do) w okresie od marca 1943r. do stycznia 1945r. Był żołnierzem Armii Krajowej i pełnił służbę w placówce A.K. - Niezawa, wymieniany jako podoficer W.P. z 1189r. prowadził w placówce wykłady ze znaną masą broni. Od jesieni 1943r. był kierownikiem przydzielonym do oddziału oraz rozkazy i rozkazy z Łodzi. Wiosną 1944r. doznał przerwania ręki i ręki z roboty przy maszynach, Jolanty Krzemienieckiej, na loty zwanego Białym, Białym. Jest mi znany również jeden przerzut do G.B., którego dokonano w obojbie, bez przywrócenia lewej ręki i nogi żołnierzy placówki. Doznał rękoma przerzutem. Wierstawa Kuchowski, który uciekł z więzienia z Inowrocławia i był ścigany przez Gestapo.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY Armii Krajowej Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

Własnoręczność podpisu stwierdza się w Górnym Starym Miście

PRZEWODNICZĄCY

Wrocław, ul. Kuźnicza 11/13

(Imię, nazwisko, stopień wojsk.)

Zygmunt Topolewski ps. rybak

jest w akt. Topolewskiego

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Pyrkowski Henryk:

1. "Deklaracja" - zgłoszenie własności
w Stow. Łó. AK z 21.04.1991, kserokop.
oryg. k. 1 s. 1-2

2. Kserokopia odpisu zaświadczenia
z Bi W i D nr 023850 - dot. okresu
zaliczenia służby do uprawnień kombata-
kanckich. k. 1 s. 3

Okręg..... *Torun* Kolo *Przedzisko*.....
P-27
Kucioch

Nr 140/91 / Z.O. Torun
lip. 6.06.91r

DEKLARACJA

Sniatony Zuzek

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu *Wojskowy Armii*
Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data *21.10.1991r* .. *Henryk Pypkowski*..... .. *H. Pypkowski*.....
/ imię i nazwisko / / podpis /

adres *ul. Mickiewicza 19*.....
87-730 Mieszawa.....

telefon

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię *PYPKOWSKI HENRYK*.....
/ literami drukowanymi /

2. Dla mężatek nazwisko panieńskie

3. Data i miejsce urodzenia *25.07.1917r* .. *Mieszawa*.....

4. Imiona rodziców *Leon i Maryanna*.....

5. Pseudonimy .. *Mieczysław*.....

6. Data wstąpienia do :

a. SZP

b. ZWZ-AK *marzec 1943r*.....

c. Organizacje seclene, podporządkowane, współdziałające

7. Przydział organizacyjny *Oddział Mieszawa*.....

/ np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział,
pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja
lub inny rodzaj działalności /

8. Odznaczenia uzyskane w AK .. *nie mam*.....

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

9. Inne odznaczenia: Krzyż Kawalerski Nr. 596-77-46 26.IV.1977 Medal
 Zwycięstwa i Wolności Nr. 2205-7541 17.II.1975 Medal za udział w woj. 1939-1945
 1939 24.II.1938 przez Rada Państwa nr. 4440262 z k. z. 1504.1.16

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:
 a. do 1939r. od 2.XI.1936. do paraliznika 1939 w woj. polski
 podoficer. 29001 m. 1939
 b. SZP, ZWZ-AK Szkoła w. nauka, o. Broni. pomoc, w.
 przemysł. c.k. S.S. i. 1939 1945 Kurja wa.
 c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta Kombatanta /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/
 Nr. 80, 1193. da. 29.07.1973 Zarząd Woj. 210122

12. Represjonowany / rodzaj / :
 a. 1.IX.1939r. - 15.I.1945r. nie
 b. Po 15.I.1945r. 1950 r. woj. polski. Represjonowany przez
 u.o. p. przydziale. misja w. i. u. pracy

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem
 #1991

KOMISJA WERYFIKACYJNA / Koła, Środowiska /

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyska-
 nia uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
 Liczba 15. V. 1991. Posiada uprawnienie kombat.

/ miejscowość, data /
 Nazwisko i imię 1. Wł. Szczeniowski - Orlik
 pseudonim 2. Bronisław Tomaszewski - Hefiys
 3. Andrzej Kucharski - Kucharski

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy
 Armii Krajowej Tom 12.06.1991

ZARZĄD OKREGU
 Nazwisko i imię 1. L. Kudarczyński - Kudarczyński
 pseudonim 2. E. Kozyra - Kozyra
 3. St. Rybicki - Rybicki

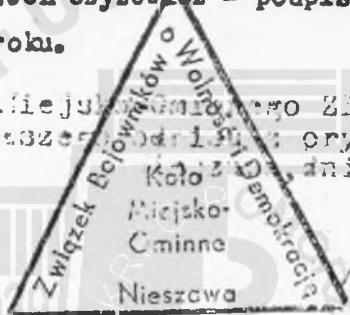
Odpis

3

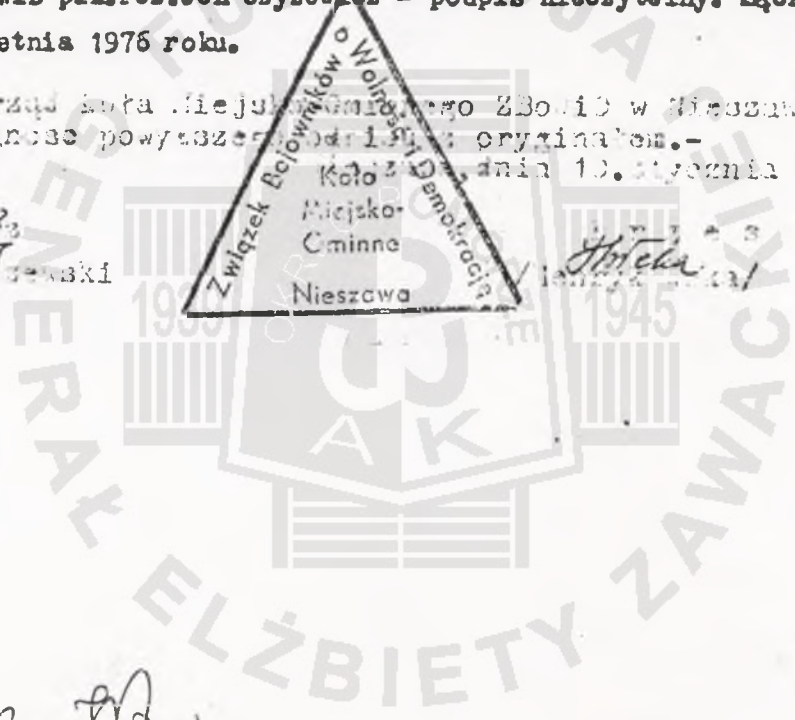
Związek Bojowników o Wolność i Demokrację Zarząd Wojewódzki we Włocławku Zaświadczenie Nr 023850
 Zarząd Wojewódzki Związku Bojowników o Wolność i Demokrację stwierdza, że Obywatel Henryk -----
 Pypkowski syn Leona urodzony 25 lutego 1917 r. w Nieszawie zamieszkały w Nieszawie ul. Miskiewicza
 12 jest członkiem zwyczajnym ZBoWiD nr legitymacji 14721/By - odpowiada warunkom uprawniającym
 do członkostwa ZBoWiD. Zaświadczenie jest dokumentem stwierdzającym prawo do korzystania ze -----
 świadczeń określonych w Ustawie z dnia 23 października 1975 r "o dalszym zwiekszeniu świadczeń dla
 kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych"/Dz.U. Nr 34, poz. 186/. Jednocześnie stwierdza się,
 że w rozumieniu przepisów art. 8 tej Ustawy do okresu zatrudnienia wymienionemu zalicza się następujące
 okresy działalności kombatanckiej oraz okresy uwięzienia w hitlerowskich obozach koncentracyjnych:
 Służba w WP w okresie od 1 września 1939 r do 3 września 1939 r. Pobyt w obozach jenieckich
 od 4 września 1939 r do 10 listopada 1939 r. Pieczęć okrągła Zarząd Wojewódzki we Włocławku -----
 z napisem w otoku Związek Bojowników o Wolność i Demokrację. Pieczęć podłużna z napisem Urzędujący
 Prezes Zarządu Wojewódzkiego p.k. rez. Edward Nadara - podpis nieczytelny. Pieczęć podłużna
 Prezes Zarządu Woj. ZBoWiD p.k. rez. Jan Czyżewicz - podpis nieczytelny. Łącznie lat - m - cy 3.-
 Włocławek, dnia 21 kwietnia 1976 roku.

Zarząd Miasta Nieszawa Miejskiemu Kołom ZBoWiD w Nieszawie niniejszym stwierdza zgodność powyższych danych z przynależnością do Mijskiego Koła ZBoWiD z dnia 10 stycznia 1955 r.

[Signature]
 Edward Nadara

[Signature]
 Jan Czyżewicz

Wetw
 15.07.92 r. *[Signature]*

IV/1. Korespondencja z Fundacją:

1. List Fundacji do Śl. Prytkowskiego z 25.04.2001 r. - podziękowanie za dar pieniężny - liczebność omys. k. 1 s. 1

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

L. dz. 2056 Pan

Toruń dnia 25 IV 2001 r.

Szanowny Pan

Henryk Pypkowski
ul. Mickiewicza 12
87-730 Nieszawa

Szanowny Panie

W imieniu Zarządu Fundacji składam serdeczne podziękowanie
za dar pieniężny w wysokości 100 zł.-

Przyjeliśmy go z tym większą wdzięcznością, gdyż gest Pana
odoczytaliśmy nie tylko jako zrozumienie naszych finansowych
problemów, ale również jako moralne wsparcie naszej działalno-
ści. Dzięki takiej ofiarności możemy gromadzić, archiwować
materiały historyczne i wydawać książki.

Życzę zdrowia i pozostaję z
wyrazami szacunku i poważania.

.....
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

T:K-929/1634 Pom.

Wrocław

Pypkowski Henryk

→ Karty informacyjne

k. 5

Mieszana
WOW/AV 1

Rypkowski Henryk

chcąc uzyskać mieszanie

ul. Mickiewicza 19

Woto - Cedocinek

zob. lista II szobnikowe pom.

Okr. Toruń 522 AV

H.M.M.

Mianawa
1704/182

2

Pyrkowski Henryk - podoficer HP z 1939.

żołnierze AK z Mianawy - prowadził
szkolenia z zakresu uzbrojenia

z rel. M-384-1002 z Topoleńskiego

MSJ.

Pypkowski Henryk
ps. Wiesystaw
podoficer Landarmii z 1939;
prowadził szkolenie wojskowe
trojki: Zygmunt Topolewski, Gu-
zowski B. (Benek), Ignacy
Błaszczyk.

zob. Z. Topolewski T: A: 384/1002 Bm.
s. 1/1, Fakty i państwa, s. 6
1/8.1.07 - Grupa Włodanek

Pyphowski Henryk
s. Leona

Warszawa
AK 4

nr. 25.08.1917 Warszawa;
konspiracja - 03.1943 - 01.1945.

zob. Lista uczestników Św. Jw.
ZAK Okr. Toruń, s. 66; t. problem.
"organizacje kombatanckie"

AK III/10

Pypkowski Henryk

Wrocław, AK 5

ob. Ziobkowski B., Polskie Godzicem
na Lujawach... , Tom 2008,
s. 274, 517.

W. 1/15

Pypkowski Henryk

Zakład Produkcyjny w Legnicy
TECZKA DO AKT
SWW 1824-331 ZN-96/1

